

Република Србија

АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ

Број: КЖ 1-459/20

Дана: 16.07.2020. године

К р а г у ј е в а ц

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ, у већу састављеном од судија Ружице Ђурђевић, председника већа, Мирјане Војиновић и Радомана Спариха, чланова већа, са Горданом Јовашевић, записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, окривљеног ББ и окривљене ВВ, због кривичног дела тешко дело против опште сигурности у саизвршилаштву из чл. 288 ст. 4 у вези чл. 280 ст. 3 у вези ст. 2 Кривичног законика у вези чл. 33 Кривичног законика, одлучујући о жалби Основног јавног тужиоца у Краљеву и жалби заједничког браниоца окривљених, адвоката Љубинка Крстића из Краљева, изјављеним против пресуде Основног суда у Краљеву 11К бр.526/15 од 22.11.2019. године, у седници већа одржаној у смислу чл. 511 ст. 1 Законика о кривичном поступку, дана 16.07.2020. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

Усвајањем жалбе Основног јавног тужиоца у Краљеву, **ПРЕИНАЧАВА СЕ** пресуда Основног суда у Краљеву 11К бр.526/15 од 22.11.2019. године, само у делу одлуке о кривичној санкцији, тако што Апелациони суд у Крагујевцу, окривљене АА, ББ и ВВ, због кривичног дела тешко дело против опште сигурности у саизвршилаштву из чл. 288 ст. 4 у вези чл. 280 ст. 3 у вези ст. 2 Кривичног законика у вези чл. 33 Кривичног законика, за које су том пресудом оглашени кривим, на основу одредаба чланова 4, 42, 45, 54, 57 ст. 1 тач. 5 Кривичног законика, **осуђује** на казне затвора у трајању од по 6 (шест) месеци, а коју да издрже у просторијама у којима станују уз примену електронског надзора, тако да не смеју напуштати просторије у којима станују, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусте просторије у којима станују, суд ће одредити да остатак казне затвора издрже у заводу за извршење казне затвора, док се жалба заједничког браниоца окривљених АА, ББ и ВВ, адвоката Љубинка Крстића, **ОДБИЈА** као неоснована, а првостепена пресуда у непреиначеном делу, **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Краљеву 11К бр.526/15 од 22.11.2019. године оглашени су кривим АА, ББ и ВВ, због кривичног дела тешко дело против опште сигурности у саизвршилаштву, из чл. 288 ст. 4 у вези чл. 280 ст. 3 у вези ст. 2 Кривичног законика (КЗ) у вези чл. 33 КЗ, за које кривично дело им је суд изрекао условну осуду, тако што им је утврдио казне затвора у трајању од 1 (једне) године и истовремено одредио да се казне неће извршити

ако окривљени за време од 3 (три) године од дана правноснажности пресуде не изврше ново кривично дело. Истом пресудом, на основу чл. 258 ст. 4 Законика о кривичном поступку (ЗКП), оштећена ГГ је упућена да имовинскоправни захтев оствари у парничном поступку, а окривљени су обавезани да плате трошкове кривичног поступка и то суду на име паушала износ од по 5.000,00 динара, у року од 15 дана по правноснажности пресуде, док ће о трошковима кривичног поступка бити одлучено посебним решењем.

Против наведене пресуде жалбе су изјавили:

- Основни јавни тужилац у Краљеву, због одлуке о казни из чл. 441 ст. 1 ЗКП, с предлогом да Апелациони суд у Крагујевцу побијану пресуду преиначи и окривљене АА, ББ и ВВ, осуди на казну затвора,

- заједнички бранилац окривљених, адвокат Љубинко Крстић, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да Апелациони суд у Крагујевцу побијану пресуду преиначи и донесе пресуду којом се окривљени ослобађају од оптужбе, уз захтев да он и окривљени буду обавештени о седници већа пред другостепеним судом.

Одговор на жалбу Основног јавног тужиоца у Краљеву дао је заједнички бранилац окривљених, адвокат Љубинко Крстић са предлогом да се жалба јавног тужиоца одбије као неоснована.

Апелациони јавни тужилац у Крагујевцу, поднеском Ктж-479/20 од 13.07.2020. године, предложио је да Апелациони суд у Крагујевцу, као другостепени, усвоји као основану жалбу Основног јавног тужиоца у Краљеву и побијану пресуду преиначи у делу одлуке о кривичној санкцији, тако што ће окривљене осудити на безусловне казне затвора у дужем трајању, а жалбу заједничког браниоца окривљених, адвоката Љубинка Крстића, одбије као неосновану, те побијану пресуду у непреиначеном делу, потврди.

Апелациони суд у Крагујевцу је одржао седницу већа сходно чл. 511 ст. 1 ЗКП, о којој није обавестио окривљене АА, ББ и ВВ, као и њиховог заједничког браниоца, адвоката Љубинка Крстића, с обзиром да се ради о скраћеном поступку и да окривљенима нису изречене казне затвора, а веће налази да њихово присуство на седници већа није неопходно за разјашњење ове кривичноправне ствари, на којој је размотрио списе предмета заједно са побијаном пресудом коју је испитао сходно чл. 451 ст. 1 ЗКП, у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у изјављеним жалбама, па је по оцени навода и предлога из жалби, одговора на жалбу, као и писаног изјашњења Апелационог јавног тужиоца датим у наведеном поступку, нашао:

Жалба Основног јавног тужиоца у Краљеву је основана, док је жалба заједничког браниоца окривљених АА, ББ и ВВ, адвоката Љубинка Крстића, неоснована.

Жалбом браниоца окривљених АА, ББ и ВВ, првостепена пресуда се побија због битне повреде одредаба кривичног поступка из чл. 438 ст. 1 тач. 11 ЗКП, тврдњом да је изрека побијане пресуде неразумљива, јер је првостепени суд пропустио да у изреци побијане

пресуде наведе материјално правни пропис којег се окривљени нису придржавали, односно одредбу Закона о заштити на раду, а од које зависи постојање кривичног дела, имајући у виду да се ради о кривичном делу са бланкетном диспозицијом, као и због битне повреде одредаба кривичног поступка из чл. 438 ст. 2 тач. 2 ЗКП, јер првостепени суд не даје разлоге на основу којих прописа је утврдио да окривљени, као одговорна лица у ХТП „Фонтана“, нису обезбедили градилиште одговарајућом заштитном оградом ради онемогућавања приступа лицима која нису запослена на градилишту и да су дати разлози нејасни, због чега није могуће испитати законитост и правилност пресуде.

По оцени Апелационог суда, првостепена пресуда не садржи наведен е битне повреде одредаба кривичног поступка, јер је изрека пресуде разумљива, а у образложењу пресуде су дати јасни и уверљиви разлози о чињеницама које су предмет доказивања. Чињенични опис изреке пресуде садржи све објективне и субјективне елементе кривичног дела за које су окривљени оглашени кривим. Изрека пресуде је разумљива, јер садржи опис једне од алтернативно прописаних радњи основног обележја кривичног дела из члана 280 став 2 КЗ, а тиме и објективно обележје предметног кривичног дела. У основном облику кривичног дела из члана 280 став 2 КЗ, прописује се да ће се казнити одговорно лице у руднику, фабрици, радионици, на градилишту или на другом месту рада које не постави заштитне уређаје или их не одржава у исправном стању или их у случају потребе не стави у дејство или уопште не поступа по прописима или техничким правилима о мерама заштите на раду и тиме изазове опасност за живот или тело људи или за имовину већег обима.

У конкретном случају, у изреци пресуде окривљенима се ставља на терет да на градилишту нису поставили заштитне уређаје, са описом радњи које су окривљени пропустили да предузму у циљу обезбеђивања градилишта, односно заштитних уређаја, а што је довело до наступања последице описане у изреци пресуде. Не стоје наводи жалбе браниоца окривљених да изрека пресуде не садржи детаљан опис радње окривљених која представља обележје кривичног дела, јер није наведена бланкетна правна норма, односно одредба Закона о заштити на раду, јер је првостепени суд у образложењу пресуде, приликом оцене изведених доказа, утврдио да објект у једном делу није био обезбеђен грађевинском заштитном оградом, а што је супротно одредби чл. 20 Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“ бр. 101/05). Супротно жалбеним наводима, првостепени суд је правилно утврдио узрочну везу између пропуста окривљених као одговорних лица на објекту са довођењем у опасност живота и тела људи и наступањем последице у виду смрти оштећеног, па се неосновано жалбом браниоца окривљених указује да је побијана пресуда донета уз битне повреде одредаба кривичног поступка из чл. 438 ст. 1 тач. 11 и ст. 2 тач. 2 ЗКП.

Побијајући првостепену пресуду због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, жалбом браниоца окривљених се наводи да окривљени нису предузели радњу предметног кривичног дела, да окривљени не могу бити одговорни и да се њихово поступање не може сматрати радњом извршења, сматрајући да постоји велики допринос сада пок. оштећеног ДД и наставника ОШ „Доситеј Обрадовић“. Жалбом се наводи да је ХТП „Фонтана“ у критичном периоду била у реструктурирању, са 70% власништва Републике Србије, као одговорним лицем, а да наведени објект није ни „градилиште, нити друго место рада“ и да првостепени суд не даје разлоге по којем пропису су окривљени поступали супротно, тако да на страни окривљених нема кривице.

Апелациони суд изнете жалбене наводе оцењује као неосноване, јер се истима не доводи у сумњу правилност чињеничних и правних закључака првостепеног суда да су окривљених АА, ББ и ВВ, извршили кривично дело тешко дело против опште сигурности из чл. 288 ст. 4 у вези чл. 280 ст. 3 у вези ст. 2 КЗ у вези чл. 33 КЗ, а на начин и под околностима, ближе описаним у изреци побијане пресуде, с обзиром да је првостепени суд правилном и свеобухватном оценом свих изведених доказа, појединачно и у међусобној вези, као и са одбранама окривљених, исказа оштећене, мајке сада пок. ДД, ГГ, сведока, налаза и мишљења судског вештака др Мирјане Бањанац и њеног усменог изјашњења на главном претресу од 22.01.2019. године, криминалистичко-техничке документације са скицом лица места, Правилника о систематизацији радних места ХТП „Фонтана“ АД у реструктурирању, извештаја грађевинске инспекције Врњачка Бања, као и осталих писаних доказа, потпуно и правилно утврдио чињенично стање.

Наиме, правилно је првостепени суд свој закључак о кривици окривљене окривљених АА, ББ и ВВ, да су као саизвршиоци, извршили предметно кривично дело, засновао на чињеници да су окривљених АА, ББ и ВВ, били чланови Извршног одбора директора ХТП „Фонтана“ АД у реструктурирању у Врњачкој Бањи. Окривљени су навели да је незавршен хотел „Звезда 2“, ограђен заштитном оградом, али да исту повремено секу и пробијају трећа лица, да постоји отворен пролаз између „Авале“ и „Звезда 2“ и стално је заграђиван заштитним оградама од плоче, која се често скидала због пролаза на шеталиште. Окривљени су навели да унутар објекта постоје етаже и степениште и то седам етажа, да су степеништа без заштитне ограде, а отвори за кућиште лифта нису обезбеђени, као ни терасе. Окривљена АА је навела да ноћни чувар објекта „Звезда 1“ у периоду од 21,00 до 06,00 часова обиђе и објекат „Звезда 2“, али да није било предвиђено радно место које би било задужено да чува објекат „Звезда 2“, већ су то радили усмено у договору са руководством хотела, да су имали Акт о заштити и безбедности о раду и Правилник о безбедности на раду и да је предузеће „Сигма превент“ ДОО било ангажовано за заштиту и безбедност на раду, а да су након критичног догађаја предузете мере обезбеђења објекта, у виду постављања жица на странама где је била уклоњена ограда, као и затварање других отвора заварених металним жицама.

Првостепени суд је из исказа сведока ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ, ИИ, ЈЈ који су критичном приликом били у друштву са пок. ДД, утврдио куда су се кретали и како су дошли до градилишта и зграде у изградњи. Такође, сведоци КК, ЛЛ и ЉЉ су описали на који начин је вршено обезбеђење објекта у изградњи и да нису негирали да су степениште и кућиште лифта били незаштићени, док део њихових исказа да ограда није била оштећена, није прихватио имајући у виду да су сведоци-ученици навели да су без савлађивања било каквих препрека дошли до зграде у изградњи, ушли унутра, попели се до врха, а да при том није било ниједног чувара на градилишту, нити су видели упозорење.

Увидом у Правилник о организацији и систематизацији радних места ХТП „Фонтана“ АД у реструктурирању из Врњачке Бање број 01-212/1 од 13.01.2010. године, одлуке о допуни Правилника о организацији и систематизацији радних места од 13.01.2010. године, одлуке о допуни Правилника о организацији и систематизацији радних места од 31.03.2010. године, Одлука о допуни Правилника о организацији и систематизацији радних места од 28.04.2011. године, фотокопију извода из АПР-3 ХТП „Фонтана“ АД у

реструктурирању број 07177364 утврђено је да су одговорна лица у ХТП „Фонтана“ чланови Извршног одбора директора окривљених АА, ББ и ВВ.

Такође, увидом у криминалистичко техничку документацију са скицом лица места утврђен је изглед објекта „Звезда 2“ у изградњи, да је исти ограђен градилишном оградом, али да је у делу према објекту „Авала“ из правца улице Саве Ковачевића била демонтирана, да је степениште без заштитне ограде и да отвори за кућишта лифтова и соба нису били обезбеђени изнад отвора за врата лифта кућишта где је пронађено тело пок. ДД. Увидом у извештај грађевинске инспекције Врњачка Бања од 29.04.2013. године утврђено је да је објекат био у фази изградње и да једним делом није ограђен. Решењем Министарства рада, запошљавања и социјалне политике Одељење у Краљеву од 30.04.2013. године утврђено је да је надлежни орган донео решење од 30.04.2013. године којим се ХТП „Фонтана“ АД у реструктурирању налаже да предузме мере за спречавање приступа у клубу објекта или у подручју градилишта од ограђеног дела хотела „Звезда 2“ лицима која немају основа да се налазе у њима. Увидом у решење инспектора рада Министарства рада, запошљавања и социјалне политике Републике Србије утврђено је да је донето решење којим је наложено ХТП „Фонтана“ АД у реструктурирању Врњачка Бања да спроведе мере безбедности и здравља на раду и то предузимање мера за спречавање приступа у круг објекта или у подручју градилишта дограђеног дела хотела „Звезда 2“ лицима и средствима саобраћаја која немају основа да се налазе у њима, јер објекат у једном делу није обезбеђен грађевинском оградом, што је супротно члану 20 Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“ бр. 101/05).

Затим, увидом у налаз и мишљење судског вештака докторке Мирјане Баћанац од 15.10.2018. године као и саслушањем вештака на главном претресу од 22.01.2019. године утврђено је да су све описане повреде (које су ближе наведене на страни 23 образложења побијане пресуде) које су констатоване код покојног ДД настале услед пада контакта са подлогом и предметима који су се налазили у води где је пок. ДД пронађен, да се повреде углавном налазе на предњој страни тела, на ногама, рукама, на глави са леве и десне стране, једино су повреде у левом задњичном пределу које се налазе са задње стране и да су исте настале тангенцијалним дејством силе, да је смрт наступила, јер није могао да подигне главу изнад површине воде и да је уместо ваздуха удисао воду јер се вероватно налазио у стању поремећене свести, да је покојни ДД пао напред и да је све повреде заправо и задобио на предњем делу, да је смрт наступила у временском периоду од 3 до 5 минута од тренутка пада.

Из изнетих разлога, првостепени суд је оценом свих изведених доказа, правилно утврдио да су окривљених АА, ББ и ВВ, као одговорна лица, чланови Извршног одбора директора ХТП „Фонтана“ морали да контролишу да ли је градилиште заштићено и да ли на градилиште долазе лица која нису запослена, што нису учинили, чиме су изазвали опасност за живот малолетног ДД.

С тим у вези неосновани су жалбени наводи браниоца да окривљени не могу бити одговорни и да се њихово поступање не може сматрати радњом извршења, јер је одредбом чл. 112 тач. 5 КЗ прописано да се одговорним лицем у правном лицу сматра лице које на основу закона прописа или овлашћења врши одређене послове управљања, надзора или друге послове из делатности правног лица, као и лице коме је фактички поверено обављање одређених послова, а лице одговорно у смислу инкриминације из чл. 280 ст. 2 КЗ

подразумева да ће се казнити одговорно лице, између осталог, на градилишту које не постави заштитне уређаје или их пак не одржава у исправном стању или уопште не поступа по прописима или техничким правилима о мерама заштите на раду и тиме изазове опасност за живот или тело људи. По оцени Апелационог суда, правилан је закључак првостепеног суда да су окривљени имали својство одговорног лица у правном лицу и да су морали да контролишу да ли је градилиште заштићено и да на градилиште не долазе лица која нису запослена, што они нису чинили, тако да су нечињењем изазвали опасност за живот малолетног ДД.

Према томе, чињенично стање како у погледу чињеница и околности које се тичу објективних обележја кривичног дела у питању, тако и оних који се тичу кривице окривљених правилно је и потпуно утврђено, а на тако утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио кривични закон када је нашао да окривљених АА, ББ и ВВ, као одговорна лица, на градилиште, нису поставили заштитне уређаје и тиме изазвали опасност за живот и тело људи услед чега је наступила смрт пок. ДД, тако што као чланови извршног одбора директора ХТП „Фонтана“ АД у реструктурирању у чијем саставу послује хотел „Звезда“ у оквиру којег постоје незавршени део хотела „Звезда 2“ нису обезбедили градилиште одговарајућом заштитном оградом ради онемогућавања приступа лицима која нису запослена на градилишту, подрумске и спратне просторије објекта нису обезбедили заштитном оградом, као и кућиште за лифтове у истом објекту, чиме су поступили супротно одредби чл. 20 Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“ бр. 101/05), када се малолетни сада покојни ДД попео на један од спратова објекта, а због непостојања заштитне ограде пао у кућиште једног од лифтова на нивоу подрума П-2 у коме се налазила вода и метална конструкција – скела услед чега је код малолетног ДД наступила смрт због утопљења, чиме су у радњама окривљених остварена сва битна обележја кривичног дела тешко дело против опште сигурности из чл. 288 ст. 4 у вези кривичног дела изазивање опасности необезбеђењем мера заштите на раду из чл. 280 ст. 3 у вези ст. 2 у вези чл. 33 КЗ, а за свој закључак првостепени суд је у образложењу побијане пресуде дао јасне и довољне разлоге које у свему као правилне прихвата и овај суд па су жалбени наводи браниоца окривљених којима се првостепена пресуда побија због повреде кривичног закона оцењени као неосновани.

Испитујући првостепену пресуду у делу одлуке о кривичној санкцији, а поводом жалбе Основног јавног тужиоца у Краљеву и жалбе заједничког браниоца окривљених, Апелациони суд налази да је жалба Основног јавног тужиоца у Краљеву основана, а да је жалба заједничког браниоца окривљених неоснована.

По налажењу Апелационог суда, основано се жалбом јавног тужиоца истиче да је првостепени суд олакшавајућим околностима дао превелики значај, да није дао одговарајући значај тежини извршеног кривичног дела, степену кривице окривљених и последици извршеног кривичног дела у виду смрти младе малолетне особе, па се и по оцени овог суда, изреченим условним осудама не може очекивати да ће упозорење уз претњу казне довољно утицати на учиниоце да више не врше кривична дела, сходно одредби члана 64 став 2 КЗ.

Стога је, Апелациони суд имајући у виду тежину извршеног кривичног дела, степен кривице окривљених и јачину угрожавања заштићеног добра, усвајањем жалбе јавног тужиоца преиначио побијану пресуду у делу одлуке о кривичним санкцијама и окривљене осудио, сваког понаособ, на казне затвора у трајању од по 6 (шест) месеци, налазећи да утврђене олакшавајуће околности на страни окривљених имају значај нарочито олакшавајућих околности, сходно одредбама члана 56 тачка 3 и члана 57 став 1 тачка 5 КЗ, а све у уверености да ће се овако изреченим казнама затвора према окривљенима остварити сврха кажњавања прописана одредбом члана 42 КЗ, у оквиру опште сврхе кривичних санкција прописане одредбом члана 4 став 2 КЗ.

Имајући у виду личност, ранији живот и држање окривљених после учињеног дела, Апелациони суд је, сходно одредби члана 45 став 5 КЗ, одредио да ће се изречене казне затвора према овим окривљенима извршити тако што ће их исти издржавати у просторијама у којима станују, уз примену електронског надзора, с тим што окривљени не смеју напуштати просторије у којима станују, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција и уколико једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусте просторије у којима станују, суд ће одредити да остатак казне затвора издрже у заводу за извршење казне затвора.

Из изнетих разлога, Апелациони суд је на основу чл. 457 ЗКП и чл. 459 ст. 1 ЗКП, одлучио као у изреци ове одлуке.

Записничар
Гордана Јовашевић,с.р.

Председник већа-судија
Ружица Ђурђевић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Весна Алексић